

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Midgaard

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN:

DELTAGERE: Rikke (pædagog), Jette Elkjær (pædagogisk leder) og dagtilbudsleder Jane Andersen.

KONSULENT: Maja Kellberg

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	10

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

---

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Midgaard arbejder ud fra læreplanen, som Dagtilbud Nordøst i fællesskab har udarbejdet for alle husene. Den pædagogiske leder og pædagogen fremhæver især legen som et meget vigtigt element i den styrkede læreplan. Her tænkes bredt på alt, der vedrører legen, lige fra de voksnes rolle i legen, legens indhold og til legens fysiske placering.

Dagtilbudslederen påpeger, at læreplanen er gennemgående i dagtilbuddets mødestruktur. Uanset hvilket tema, der behandles på et møde, relateres der til de 15 elementer fra læreplanen, der konkret bliver berørt. Den nye læreplan bliver på den måde konsekvent anvendt til at give retning for den pædagogiske praksis.

Midgaard arbejder ikke i et fast årshjul længere i forhold til læreplanstemaerne. Alle læreplanstemaerne berøres på den ene eller anden måde i alle aktiviteter hen over dagen, hvilket fordrer, at personalet er bevidst om, hvilken læring der ønskes understøttet i det konkrete møde med børnene.

På tilsynsmødet reflekterer ledelse og personale over, hvad der har ændret sig siden læreplanen, blev implementeret. Konklusionen bliver, at der måske ikke er meget, der har ændret sig, af den årsag, at dagtilbuddet længe har haft en pædagogisk praksis, der ligger meget tæt op ad den nye læreplan. Især i forhold til børnesynet, børneperspektiv, børnefællesskaber samt læring og leg over hele dagen. På den måde var den pædagogiske praksis af høj kvalitet i forvejen.

Midgaard, og resten af husene i Dagtilbud NØ, har et stærkt fokus på kvaliteten i læringsmiljøerne, hvilket bl.a. betyder, at det altid er de voksne, der skal justere sig i forhold til børnegruppens aktuelle behov.

Det ses f.eks. til formiddagssamlingen i børnehaven. Alle børn bliver tilbudt mad, men er børnene fordybet i en vigtig leg eller ikke er sultne, så er det ok at sige nej tak til mad.

Pædagogen i børnehaven fremhæver desuden overleveringen af formiddagens forløb til kolleger, der møder ind senere. Personalet drøfter, hvad der er sket om formiddagen og hvilke tiltag, det vil være godt at iværksætte med henblik på, at resten af dagen forløber godt i et børneperspektiv. Måske skal nogle voksne flytte sig fysisk, fordi nogle børn har opsøgt en anden gruppe eller muligvis skal børnene tilbydes nogle nye aktiviteter ud på eftermiddagen.

Børn i udsatte positioner

Personale og ledelse reflekterer på mødet over begrebet udsatte positioner.

Som den største selvfølge arbejder Dagtilbud NØ ud fra de 7 forudsætninger, der er formuleret i Randers kommunes inklusionsnotat. Det handler bl.a. om et resourcesyn, organisering af læringsmiljøer, ledelse, anvendelse af specialpædagogisk viden samt personalets inklusionskompetencer og forældresamarbejde,

Da børn i udsatte positioner blev nævnt første gang, havde personalet behov for at drøfte, hvad begrebet egentlig dækker over.

Hvilke børn er i en udsat position? Er alle børn ikke udsatte i en eller anden grad eller på et eller andet tidspunkt i deres liv? Som barn kan man være udsat, hvis det er svært at komme ind ad døren, men forhåbentligt er det kun for en kort periode. Der kan også være børn, der er i udsatte positioner resten af tiden i vuggestue, børnehave, skole osv., og de skal støttes i længere tid. Det vigtigste er, at alle børn har krav på gode børnedage.

Midgaard arbejder med mange forskellige tiltag, når et barn er i en udsat position. Den pædagogiske leder påpeger, at en måling af barnets sproglige udvikling kan sige noget, men ikke alt. Det er især udelivet, der er en vigtig faktor i at skabe et inkluderende læringsmiljø, der giver barnet ro, vækker nysgerrighed, giver albueplads, tid til fordybelse og perfekt til at styrke barnets koncentrationsevne. Helt konkret er vuggestuen afsted tre dage om ugen på ladcykler med madpakke og øvrig forplejning.

Dialogen med forældrene er endnu en meget vigtig ingrediens i at skabe inkluderende pædagogiske læringsmiljøer. Forældre anses som de vigtigste samarbejdspartnere, og derfor skal de passes godt på. Holdningen i Midgaard er, at der aldrig må *komme noget på bordet* til et netværksmøde, som forældrene ikke har hørt før i dialogen med det faste personale eller den pædagogiske leder.

Sammenhænge

I år er der 7 børn, der skal videre til Rismølleskolen. En pædagogisk medarbejder følger med børnene over i skolen og er der fra marts til sommer. For Dagtilbud Nordøst er det ikke vigtigt, at medarbejderen, der følger med over i skolen, er uddannet pædagog. Det kan være et vigtigt signal at sende til personalet, at pædagogmedhjælpere eller pædagogiske assistenter har lige så høj værdi som pædagerne. Midgaard har et meget dygtigt personale generelt og ser derfor ikke nødvendigvis på titler, men mere på kompetencer.

Der er et meget positivt samarbejde med Rismølleskolen og de øvrige skoler, der samarbejdes med. Der er enighed om, at skolen ikke skal indføres i den tid børnene er i børnehaven og at skolen griber børnene, når de skal begynde i skole.

Internt i Midgaard er det vigtigt for ledelsen, at personalet i vuggestuen kan følge med børnegruppen videre til børnehaven, hvis der er behov for det.

Den der har stafetten skal sikre sig at aflevere stafetten videre til den næste voksen, så barnets behov sikres.

Forældresamarbejde

I Dagtilbud NØ er der generelt et stort fokus på at sikre forældrene deltagelsesmuligheder i forældresamarbejdet. Forældre og personale er fokuserede på at hjælpe barnet, men forældrene er eksperter på deres børn, hvilket betyder, at de skal lyttes til som de første.

Forældre er ikke gæster i huset, men vigtige samarbejdspartnere.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Ecers og ltersrapporten har været givtige for udviklingen af den pædagogiske praksis i Midgaard. Anbefalingerne fra UCN er fulgt til punkt og prikke i de udarbejdede handleplaner. Nogle af anbefalingerne blev tilrettet med det samme umiddelbart efter modtagelsen af rapporten. Andre anbefalinger er netop blevet evalueret efter en længere periode med de nye tiltag.

Handleplanerne, der er udarbejdede på baggrund af kvalitetsrapporterne, har følgende fokus:

- organisering af pædagogisk personale og aktiviteter i uderummet
- Børns udtryk og udstillinger ude og inde
- Interessecentre både ude og inde
- gennemgang, systematik og justering af hygiejneprocedurer

Devalueringen viser, at det fungerer godt med personalet i de forskellige zoner på legepladsen, samt det at være tæt på børnene i den gruppe, man tilhører.

Der vil løbende evalueres på handleplanerne fremadrettet.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling ITERS-3

Der er generelt god kvalitet i den samlede score for stuen. Der er næsten fremragende kvalitet i interaktionerne, som dækker over et personale som er gode til at vejlede, støtte, lege og interagere med børnene generelt. Personalet skaber et trygt og anerkendende miljø, specielt for de mindste på stuen, som får tæt en-til-en-kontakt.

For en mere detaljeret oversigt over opmærksomhedspunkter, kan I se de enkelte subskalaer. Her er nogle udvalgte punkter.

- I kan overveje at rette jeres opmærksomhed mod at gøre stuen mere tilgængelig for børnene, samt tilbyde en større variation af materialer, som nævnt i detaljer i opmærksomhedspunkterne omkring læringsaktiviteter.
- I kan overveje at sikre samtaler og interaktioner med alle børn, specielt de ældre børn som ikke er voksensøgende.
- Gør bøger mere tilgængelige, og kun tilbyde dem i overgangssituationer som et tilvalg, så børnene ikke keder sig med bøger.
- Udstil flere af børnenes kunstværker.
- Vejled børnene i håndvask med sæbe, frem for at bruge klude.

Opsamling, ECERS-3

Generelt ses en personalegruppe med gode pædagogiske færdigheder, som desværre ikke helt kommer i spil i forhold til alle børn, da der ikke cirkuleres og mængden af interaktion fordeles på baggrund af børnenes initiativ. Med nogle små justeringer omkring dette, vil alle børn have glæde af den gode kvalitet.

Der er plads nok inde og rigelig plads ude. Det ses at udearealerne fortrinsvist bruges.

Nogle af de fokusområder der kunne arbejde med er:

- Blødhed i indretningen til afslapning og hvile
- Interessecentre så der inviteres til leg
- Plads til privatliv
- Børnekunst, så børnenes er repræsenteret

- Udstyr der karakteriseres som farligt, hvoraf en del ville blive vurderet mindre farligt, hvis personalet var i nærheden

Pædagogisk set er rutinerne fleksible, individualiserede, behagelige og med mange læringsinteraktioner. Der er dog tre overordnede opmærksomhedspunkter:

- at ikke mange hygiejneprocedurer følges generelt både set i fh.t. måltid, toilet og generelle sundhedsprocedurer
- at personalet er lidt stationært, så fordelingen af interaktion og vejledning sker i høj grad på børnenes initiativ, ligesom det primært bliver børn som laver stillesiddende aktiviteter som er i kontakt

Personalegruppen har gode sproglige færdigheder, som også bruges sammen med børnene både impressivt og ekspressivt. Der er dog forskel på hvor stor en andel de forskellige børn får heri, da det primært er børnene der opsøger de voksne fremfor omvendt og derfor børnenes initiativ der er bestemmende for mængden af sprogstimulering.

De opmærksomhedspunkter der er i forhold til sprog, handler derfor mere om en systematik i fh.t at fordele sprogmiljøet på alle børn nærmere end personalet færdigheder:

- fokus på at alle børn får del i sproget, herunder at personalets cirkulering blandt børnene har en tæt sammenhæng med sprog
- sprog under grovmotorisk tid, igen med henblik på fordeling
- opmærksomhed på tilgængelige bøger og synlig skrift kombineret med billeder som en del af arbejdet med førskriftlighed

Generelt for læringsaktiviteter kan siges, at der hvor personalet deltager i børnenes aktiviteter og leg er der mange fine læringsinteraktioner, men dels er der generelt ikke mange materialer og nogle områder er helt fraværende og dels er det forskelligt hvor meget del de enkelte børn får heri

Opmærksomhedspunkter for læringsaktiviteter kunne være:

- områder som klodser, førmatematisk opmærksomhed og mangfoldighed
- når det i høj grad er op til børnene at tage initiativ til interaktion, bliver fordelingen ujævn

Personalet er relationelt kompetente, men det kommer ikke alle børn lige meget til gode grundet den lidt faste placering. Ligeledes er der mange gode personale-barn interaktioner, men knap så meget fokus på at forstørre barn-barn interaktionerne. Der er således et godt fundament.

Opmærksomhedspunkterne omkring interaktion handler primært om fordeling af interaktion og aktiv involvering af børnefællesskabet:

- opmærksomhed på deltagelse i og igangsætte grovmotorisk aktivitet
- aktivere børnefællesskabet
- cirkulering blandt børnene, da det skaber nogle implicitte forventninger til børnene om at kunne henvende sig og løse problemer selv når det er børnene der skal opsøge personalet

Organisering af dagen er velfungerende og fleksibel. Personalet er velforberedt. Børnene ved hvad de skal, hvordan dagen forløber og der er plads til individuelle hensyn. I forhold til leg har materialernes mængde og bredde betydning for kvaliteten ligesom personalets interaktionsmønster har. Opmærksomhedspunkterne for organisationsstruktur handler derfor primært om dels at se på materialernes betydning for leg og interaktioner samt overveje, hvordan personalet kan cirkulere mere og være tættere på børnene.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet viser tydeligt, at personale og ledelse på alle måder er i stand til at begrunde, analysere og evaluere Midgaards pædagogiske praksis. Ecersrapporten er et øjebliksbillede med mange gode observationer. Et andet øjebliksbillede af, hvordan det må være at være barn i Randers kommune, får konsulentens under hvert tilsynsmøde. I Midgaard er det et fremragende øjebliksbillede. Dette understøttes bl.a. af refleksionerne fra pædagogen og ledelsen på tilsynsmødet samt stemningen i huset. Børnene sidder i små grupper, og er i fuld gang med at spise dagens frokostmåltid. Det iagttages at samtalerne, mellem børn og personale, er venlige og varme. Børnene spørger interesserede til konsulentens navn og alle børn fortæller i munden på hinanden, hvad de selv hedder. Det er bemærkelsesværdigt, hvor stille og roligt, der er i det store rum, selvom børnene udtrykker glæde samstemmigt. Dette øjebliksbillede giver mulighed for at supplere rapporten fra UCN med observationer af et læringsmiljø af fremragende kvalitet i samspillet mellem børn og personale, hvilket må siges at være det mest afgørende i et barneperspektiv.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS